

УДК 353.2 : 35.072: 351.77

Корольков В.В.¹, Походенко Р.А.²

¹ канд.економ.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУЗ-312м НУ «Запорізька політехніка»

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ НЕКОМЕРЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

В Україні існуючу централізовану командно-адміністративну модель в системі охорони здоров'я було реорганізовано відповідно до вимог нової концепції реформи фінансування. Цю концепцію було схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України наприкінці 2016 року [1]. Існуюча раніше система централізованого бюджетного фінансування системи охорони здоров'я не дозволяла враховувати конкретні результати діяльності постачальника медичних послуг при здійсненні оплати їх роботи. Саме усунення цієї невідповідності було стратегічним завданням цієї реформи. Відповідно до концепції передбачалось змінити характер відносин між постачальником медичних послуг і розпорядником бюджетних коштів.

Нова модель відносин фінансових відносин має будуватись на основі контрактів та договорів між постачальником медичних послуг та пацієнтами. Постачальником медичних послуг може бути заклад охорони здоров'я (ЗОЗ) або лікар, який як фізична особа – підприємець одержав ліцензію на здійснення господарської діяльності з медичної практики.

Отже, в такій системі розпорядник бюджетних коштів діятиме в інтересах пацієнта, а постачальник медичних послуг буде отримувати фінансування за конкретні результати своєї діяльності. Але для впровадження такої системи фінансування виникає необхідність надання автономії державним та комунальним ЗОЗ. Відповідно до запропонованої в концепції моделі передбачалось проведення реорганізації в системі охорони здоров'я шляхом перетворення ЗОЗ у повноцінні суб'єкти господарювання – державні та комунальні некомерційні підприємства.

Реорганізація і створення таких підприємств набуло поширення з 2018 року. Так в Запорізькій області на 16 сесії міської ради 07.12.2022, рішенням міської ради № 68 від 07.12.2022 було створено комунальне некомерційне підприємство (КНП) «Патологоанатомічне бюро» Запорізької міської ради (ЗМР), яке є ЗОЗ особливого типу.

КНП «Патологоанатомічне бюро» ЗМР є єдиною в Запоріжжі та області патологоанатомічною службою, яка надає послуги третинної високо-спеціалізованої медичної допомоги, консультативно-поліклінічної допомоги та забезпечує виконання всього обсягу гістологічного та секційного дослідження. Бюро є бюджетною установою, основними джерелами фінансування якої є кошти, що виділяються з міського бюджету.

Разом із тим, підприємство має певні проблеми, пов'язані насамперед із застарілою та недостатньою матеріально-технічною базою. Перш за все це стосується неможливості використання високотехнологічних (і водночас високо вартісних) методів дослідження, що відповідають сучасним стандартам проведення якісних патогістологічних висновків.

На теперішній час значну частину обсягу навантаження підприємства складає виконання гістологічних та аутопсійних досліджень, це прижиттєва та посмертна діагностика.

Невід'ємним сучасним етапом верифікації пухлин є імуногістохімічне дослідження тканин з використанням спеціальних маркерів. Якісне та своєчасне імуногістохімічне дослідження дає онкохворому більше шансів отримати специфічну протипухлинну терапію.

Оскільки КНП «Патологоанатомічне бюро» ЗМР не має відповідного обладнання, імуногістохімічні дослідження виконуються в приватних установах (в тому числі – в інших регіонах України). Враховуючи також необхідність пересилання біологічного матеріалу пацієнта, все це ускладнює та значно уповільнює процес верифікації пухлин, інколи навіть до декількох місяців. Наслідком цього онкохворий не отримує специфічну протипухлинну терапію і втрачає терапевтичний ефект від лікування.

Створення та оснащення в КНП «Патологоанатомічне бюро» ЗМР імуногістохімічної-лабораторії з новітнім допоміжним обладнанням допомогло б скоротити терміни отримання висновків та постановки діагнозів по сучасним стандартам.

Під час війни обсяги бюджетного фінансування на придбання нового обладнання значно скорочені. На жаль, заплановані на сьогодні обсяги бюджетного фінансування КНП «Патологоанатомічне бюро» ЗМР не передбачають можливості найближчим часом самостійно вирішити окреслені вище актуальні проблеми щодо матеріально-технічної бази установи, зокрема придбання обладнання для оснащення Імуногістохімічної лабораторії що заважає стратегічному розвитку підприємства та забезпечення населення відповідними медичними послугами.

Адміністрація бюро постійно звертається з письмовими запитами щодо виділення коштів на придбання вищезазначеного обладнання до Департаменту охорони здоров'я Запорізької міської ради. Але, в сучасних умовах Запорізька міська рада не має достатніх повноважень приймати рішення щодо розподілу коштів без погодження міського голови.

Проведена реорганізація в системі ЗОЗ потребує свого продовження. Зараз відсутня нормативно-правова база (постанови КМУ, Накази МОЗу, рішення органів місцевого самоврядування) стосовно запланованих змін на рівні держави. І тому, вся патологоанатомічна служба України знаходиться в режимі очікування; єдине, що можна офіційно робити – це вести листування,

заручатися допомогою, укласти декларації зі всіма зацікавленими в розвитку КНП «Патологоанатомічне бюро» ЗМП структурами. Ймовірно, всі нормативні документи можна буде вивчати у другому півріччі 2023року, або на початку 2024року, враховуючи що над їх проектами йде опрацювання компетентними органами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я : Розпорядження КМУ від 30.11.2016 № 1013-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249626689>
2. Бородієнко О. В. Публічно-приватне партнерство закладів професійної освіти: практичний посібник / О. В. Бородієнко ; за заг. ред. В. О. Радкевич.. — Біла Церква: Видавець Пшонківський О. В., 2020.- 302 с.
3. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я / кол. Монографія за науковою ред. Д.є.н. Шкільняка М.М., д.є.н. Желюк Т.Л. Тернопіль, Крок. 2020. 560с.